

نگران افغانستان عزیزیم

بیش از هزار استاد و پژوهشگر علوم انسانی درباره افغانستان

بیش از هزار نفر از استادان، پژوهشگران و دانش‌آموختگان علوم سیاسی ایران در بیانیه‌ای از برخی نکات و ملاحظات درباره حواشی اخیر افغانستان گفتند که در ادامه می‌خوانید:

ما، بیش از پیش، دل‌نگران افغانستان عزیزیم. این روزها، غمگینانه، اخبار سقوط مناطق مختلف افغانستان به دست طالبان را دنبال می‌کنیم. خبر خونریزی‌های مداوم و کشتارها و آوارگی‌های برادران و خواهران‌مان را می‌شنویم. آنچه امروز در جای‌جای افغانستان می‌گذرد، فراتر از مرزهای سیاسی و قراردادی گویی برای ما، اینجا در ایران رخ می‌دهد. این تصویر غم‌انگیز و وحشتناک، متأسفانه برای ما در تمامی این منطقه تصویری آشناست. ما که هنوز داغدار خون به ناحق ریخته دانش‌آموزان مدارس و شهروندان و روستا‌نشینان مظلوم و ترورده‌ها فعال فرهنگی و اساتید دانشگاه در افغانستان از هر قوم و مذهب و منطقه بودیم، امروز، باید ناباورانه و خشمگین، شعله‌ور شدن مجدد آتش جنگی فاجعه‌بار را در افغانستان شاهد باشیم. ما بر اساس آنچه در علوم انسانی آموخته‌ایم، میدانیم که برخلاف تصویری که رسانه‌ها و سیاستمداران نشان می‌دهند، این وضعیت فراتر از یک اتفاق صرفاً سیاسی و نظامی و جابه‌جایی قدرت پشت درهای بسته است. وضعیت نامساعد امروز افغانستان، ریشه در ده‌ها عامل مختلف فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی دارد: توسعه‌طلبی قدرتهای جهانی و استعماری به‌خصوص آمریکا که منافع اقلیتی از لابی‌های اقتصادی و سیاسی را در افغانستان دنبال می‌کند و مردم افغانستان را قربانی و وجه‌المصالحه سیاست‌های داخلی و بین‌المللی خود کرده است، دست‌اندازی‌ها و سیاست‌های قدرتهای منطقه‌ای همسایه و غیرهمسایه افغانستان که ده‌هاست سرنوشت مردمان شریف این جامعه را گروگان تنش‌های میان خود کرده‌اند، ناکارآمدی و فساد بخش قابل توجهی از سیاستمداران و مسوولان افغانستان که سرمایه‌های غنیمت این جامعه را به هدر داده و به یغما برده‌اند، سکوت یا خیانت برخی نخبگان و نمایندگان مردمی که به همت آنان چشم امید بسته بودند به جای تلاش برای آگاهی‌بخشی و رهایی مردم از کلیشه‌های مخرب قوم‌گرایانه و تنش‌های فرقه‌ای، بر آتش

شکاف‌های قومی و قبیله‌ای در این جامعه دمیده‌اند، رویکردهای غیرمتساول دینی و نگاه‌های خشک و متحجری که سرنوشت دنیایی انسان را به هیچ می‌گیرند و خواست و اراده و انتخاب و اختیار او را به رسمیت نمی‌شناسند و «دیگری»های دینی و مذهبی را طرد می‌کنند نیز به بلای جان این جامعه مستعد و شریف بدل شده است.

اینک قدرت گرفتن و برآمدن مجدد طالبانی که خود نیز برآمده از دهه‌ها فقر و ضعف آموزش و نابرابری و فساد و به محاق رفتن فرهنگ و اندیشه در لایه‌های مختلف جامعه نجیب افغانستان است، باقیمانده بذرهایی امید این جامعه را نیز نابود می‌کند. اما چشم دنیا به این فجایع بسته است. در کمال حیرت و تأسف، نه فقط مجامع بین‌المللی و دولت‌ها، که حتی روشنفکران، دانشگاهیان، فعالان حقوق بشر، رهبران مذهبی و هنرمندان منطقه و جهان هم در برابر این فجایع پیدرپی اغلب سکوت کرده‌اند. گویی مساله افغانستان برای هیچکدام از آنان مساله‌ای قابل توجه نیست. در مظلومیت این مردم همین بس که فریاد و ندای کمک‌خواهی آنان نیز به جایی نمی‌رسد و این خود مصداقی از جهانی نابرابر و مناسباتی قدرت‌محور و ظالمانه است که حتی رنج و جان و خون انسان شریف افغانستانی و سایر کشورهای این منطقه را به هیچ می‌انگارد. گویی مساله افغانستان برای هیچ کس در ایران و جهان اهمیت ندارد. ما، از این مناسبات نابرابر و قربانی‌ساز بیزاریم. ما آرزومند و متعهد به ساختن جهانی هستیم که رنج افغانستانی و ایرانی و سوری و عراقی، به اندازه رنج هر انسان دیگری در این جهان اهمیت داشته باشد و خون هیچ کس رنگین‌تر از دیگری نباشد و هر قطره خون به ناحق ریخته، اراده‌ای جمعی برای پایان دادن به این وضعیت فاجعه‌بار را در سطح جهانی به مطالبه‌ای جمعی بدل کند. ما بر این عقیده‌ایم که راه‌حل خروج از این وضعیت، جنگ نیست. صلح و ثباتی عادلانه و انسانی است که امکان تغییر این عوامل در هم تنیده را فقط و فقط به دست خود مردم افغانستان، از هر قوم و مذهب میسر کند. یقین داریم که برادران و خواهران افغانستانی ما، شایسته تداوم این وضعیت نیستند. یقین داریم که منافع ملی و سعادت ما در این منطقه به هم پیوسته است و سعادت ما، نه در داخل مرزهای سیاسی قراردادی کشورها، که پیوسته با یکدیگر تأمین می‌شود. ما یقین داریم همگی ما، از قندهار تا استانبول، از کاشغر تا حلب، از بصره، از دوشنبه تا صنعا، شایسته زیستنی انسانی‌تر، آزادتر و عادلانه‌تریم. یقین داریم ما، مردمان امروز به جان آمده و مستأصل در این گوشه از جهان، می‌توانیم سرنوشتی دیگرگونه را برای خود رقم بزنیم. دردهای مشترک، قرنهاست که ما را به هم پیوند داده است. به

امید روزی که اشتراک در انسانیت، در بهره‌مندی از آزادی، برابری و رفاه، دست‌های ما را به هم پیوند دهد. ما، در این روزهای فاجعه‌بار، در کنار شما، خواهران و برادران افغانستانی‌مان، از هر قومیت و مذهبی ایستاده‌ایم. تنها نمی‌مانید.

اسامی برخی امضاکنندگان

(سایر اسامی نزد «اعتماد» محفوظ است)

شهین اعوانی، حسین سراج‌زاده، محمد موحدی‌ساجی، پرویز پیران، احسان شریعتی، نصرالله پورجوادی، محمدعلی ایازی، عباس کاظمی، داریوش رحمانیان، حسینعلی نوزدی، فرید مرجایی، ایمان افسریان، محمدتقی فاضل میبدی، علی میرموسوی، لیلی ارشد، سعید عدالت‌نژاد، عیسی سحرخیز، محمدسعید حنایی‌کاشانی، حافظ موسوی، الهه کولایی، مهدی حاجتی، عبدالجبار کاکایی، محمد راسخ، هادی خانیکی، سعدی گل‌بیانی، محسن حسام مظاهری، مینو مرتضی، حمیدرضا قلیچ‌خانی، حمیدرضا جلایی‌پور، ضیاء نبوی، عبدالحسین مختاباد، غلامرضا غفاری، ابراهیم توفیق، صالح نیکبخت، غلامحسین خدري، ژاله شادی‌طلب، عباس عبدي، اصغر ایزدی جیران، هاشم آقاجری، محمد رضایی، غلامرضا ظریفیان، شیرین احمدنیا، حسن رفیعی، احمد پوری، میرطاهر موسوی، ابوالحسن ریاضی، پرویز اجلالی، فرید خاتمی، محمد توکل، نعمت‌الله فاضلی، مسعود آذربایجانی، شهریار وقفی‌پور، فاطمه گوارایی، محمود عمرانی، پروین ترکمانی‌آذر، سعید شهرتاش، قاسم بستانی، محمد کریمی‌زنجانی اصل، احمد شکرچی، فواد نظیری، حسین میرزایی، یاسر باقری و ...

تاریخ: ۱۳۹۷/۰۳/۲۳ ساعت ۱۴:۰۰